

Handläggare
Madelen Lyckedal
Telefon: 0850808516

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2023-06-15

Motion om att göra Stockholm till pilotkommun för Cure Violence-metodiken

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2023/149

Förvaltningens förslag till beslut

Kungsholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Karin Ertlund (C) där det föreslås att Stockholm ska bli pilotkommun för metodiken Cure Violence. Cure Violence följer en tredelad förebyggande strategi; upptäck och avbrott av planerat våld, förändring av beteende hos högriskindivider och förändrade samhällsnormer. Metoden har använts i många länder och där har civilsamhället bidragit till att begränsa spridningen av våld i utsatta miljöer. I motionen föreslås att Stockholm blir pilotkommun för Cure Violence-metodiken.

Stockholms stads trygghetsprogram 2021–2023 ger en struktur för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Sedan 2019 finns samverkansprojektet Trefas för att förhindra skjutningar och rekrytering av unga till kriminella nätverk. Trefas innebär en förstärkt samverkan mellan Kriminalvården, Polisen och socialtjänsten i några utvalda förvaltningar i Stockholms Stad. Syftet är att mobilisera involverade myndigheter och koordinera insatser mot högriskindivider.

Förvaltningens bedömning är att Stockholms stad har ett väl utvecklat brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Cure Violence metodiken är inte beprövad eller utvärderad i Sverige. Förvaltningens bedömning är att Stockholms stad i dagsläget inte ska vara pilotkommun för metoden.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet motion om att göra Stockholm till pilotkommun för Cure Violence-metodiken från Karin Ernlund, Centerpartiet till Kungsholmens stadsdelsnämnd. Övriga remissinstanser är Stadsledningskontoret, Socialnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd samt Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Svaret på remissen ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2023-06-16.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Karin Ernlund (C) där det föreslås att Stockholm ska bli pilotkommun för metodiken Cure Violence.

Motionären beskriver att den organiserade brottsligheten, gängvåldet och antalet dödsjutningar fortsätter att öka och att nyckeln till framgång är ett bra samarbete mellan alla delar i samhället. Enligt motionen behövs fler poliser, ordningsvakter och sociala insatser men det behövs också nattvandrande föräldrar och ett engagerat föreningsliv. I motionen beskrivs att man måste lära sig av andra städer som har hittat framgångsrika arbetssätt mot våldet och kriminaliteten och att Cure Violence är en metod som använts i många länder och där civilsamhället bidragit till att begränsa spridningen av våld i utsatta miljöer. Genom att människor från civilsamhället, med förankring i lokalsamhället, arbetar uppsökande vid misstanke om att en konflikt håller på att bryta ut försöker man stoppa och mildra innan konflikten blir våldsam. Cure Violence följer en tredelad förebyggande strategi: upptäckt och avbrott av planerat våld, förändring av beteende hos högriskindivider och förändrade samhällsnormer.

Motionären föreslår Kommunfullmäktige att besluta att göra Stockholm till pilotkommun för Cure Violence-metodiken.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen och har behandlats i pensionärsrådet 2023-06-12. Ärendet har behandlats i förvaltningsgrupp 2023-06-07. Funktionshinderrådet har haft möjlighet att ta del av tjänsteutlåtandet, eventuella synpunkter framgår av separat skrivelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har mycket begränsad kunskap om Cure Violence-metodiken. Metoden har utifrån förvaltningens kunskap inte tidigare använts i Sverige.

Cure Violence

Enligt wikipedia; cure violence/bota våld är Cure violence (tidigare ”The Chicago Project for Violence Prevention” och ”CeaseFire”) en folkhälsostراتيجية som infördes kring år 2000 i Chicago av en epidemiolog i syfte att minska våldet med hjälp av sjukdomskontroll och beteendeförändringsmetoder. Grundaren ansåg att våldet följde ett epidemiologiskt mönster för smitta och att på samma sätt som man arbetar för att förhindra smitta, kan detta arbete överföras till att förhindra att våldet smittar.

Enligt metoden ska metaforiskt smittade individer identifieras utifrån vissa satta villkor, exempelvis medlem i gäng eller nyligen utsatt för våld. Sedan ska särskilt utsedda personer förhindra att våld uppstår genom så kallade våldsavbrott. De utsedda personerna bor exempelvis i samma område eller har själva en historia av våld eller gängkriminalitet. Det är därefter oftast samma personer som arbetar uppsökande genom att hålla kontakten med de individer som har identifierats och hjälpa dessa till andra aktiviteter såsom jobb. Cure violence använder samhällsbyggande för att skapa en icke-våldskultur i samhället. Cure Violence-metodiken används främst i större amerikanska städer och i Sydamerika. I Europa har metodiken använts i London.

Stockholms stads brottsförebyggande arbete

Som grund för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete finns Stockholms stads trygghetsprogram 2021–2023. Programmet ger en struktur för stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

I Stockholms stad används sedan 2019 samverkansprojektet Trefas för att förhindra skjutningar och rekrytering av unga till kriminella nätverk. Trefas innebär en förstärkt samverkan mellan Kriminalvården, Polisen och socialtjänsten i några utvalda förvaltningar i Stockholms Stad. I dagsläget är Socialförvaltningen Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Skärholmen, Farsta, Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck och Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltningar del av projektet.

Målet är att intensivifiera och förstärka samarbetet, i syfte att förhindra det dödliga våldet och hjälpa unga ut ur kriminalitet flera,

genom ett gemensamt operativt arbete som utgår från en gemensam lägesbild avseende kända riskindivider.

Trefas utgår från en lägesbild sammanställd och kommunicerad av polisen, med målet att förhindra ytterligare dödsskjutningar samt minska det dödliga våldet inom vissa utvalda stadsdelsområden. Syftet är dels att intensifiera och förstärka samverkan mellan de tre myndigheterna för att möjliggöra en tydligare ansvarsfördelning, dels att skapa goda förutsättningar för gemensam planering kring varje individ utifrån de olika myndigheternas uppdrag. Brottsförebyggande rådets handbok, ”Samverkan i lokalt brottsförebyggande arbete” (2020), används som vägledning och arbetet utgår från befintlig erfarenhet och kunskap kring brottsförebyggande arbete och samverkan. Målgruppen för insatser inom ramen för Trefas är de individer som enligt polisen är mest våldsdrivande i det dödliga våldet i aktuellt lokalpolisområde. Dessa individer är främst unga män i åldrarna 15 till 30 år och ofta välkända av både socialtjänsten, Kriminalvården och polisen.

I Stockholms stad finns även sociala insatsgrupper (SIG). SIG är en arbetsmetod för samverkan mellan socialtjänst, polis, skola, arbetsmarknadsnämnden och andra aktörer för att stötta och hjälpa personer att sluta begå brott, lämna en kriminell livsstil, kriminella miljöer och våldsbejakande extremism eller förhindra att unga och unga vuxna utvecklar en kriminell livsstil eller involveras i våldsbejakande extremism.

För att uppnå ökad trygghet på Kungsholmen används bland annat arbetssättet effektiv samordning av trygghet, EST, som är ett systematiskt arbetssätt för samverkan mellan kommun, polis och civilsamhälle. Inom EST sammanställs en lägesbild varannan vecka för att snabbt kunna sätta in insatser mot de problem som uppstår. Informationsinsamlingen inriktas på sådant som skapar otrygghet på Kungsholmen. Utifrån denna lägesbild har fältassistenternas arbetsinriktning uppdaterats löpande och de har arbetat uppsökande gentemot platser som varit aktuella på EST. För att stärka arbetet har ytterligare en fältassistent rekryterats.

Förvaltningens bedömning är att Stockholms stad har ett väl utvecklat brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Cure Violence metodiken är inte beprövad eller utvärderad i Sverige. Förvaltningens bedömning är att Stockholms stad i dagsläget inte ska vara pilotkommun för metoden.

Jämställdhetsanalys

Det är fler pojkar och män som misstänks för brott av den typen som beskrivs i motionen. De är dock både flickor och pojkar och kvinnor och män som drabbas av brotten. Alla typer av brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder är ett viktigt led i jämställdhetsarbetet för att öka tryggheten för både kvinnor och män.

Barnrättsperspektivet

Brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete är centralt ur ett barnrättsperspektiv. Tidiga och förebyggande insatser har enligt forskning en stor inverkan för att minska risken för barn och unga att hamna i kriminalitet.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Anna Hamlin
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om att göra Stockholm till pilotkommun för Cure Violence-metodiken

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2023-05-26
Anna Hamlin, Avdelningschef	2023-05-26